Kiskorúakról készült fényképek nyilvánosságra hozatala az Interneten

Ügyiratszám: 227/K/2007-3

Tisztelt […]!

Megkaptam beadványát, melyben a következő problémával kapcsolatban kéri állásfoglalásomat. Kérdése arra vonatkozik, hogy szükség van-e a gyermekekről készült fényképek internetes megjelentetéséhez a szülők hozzájárulására. Az ügyben a következő állásfoglalást teszem.

A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról 1992. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Avtv.) 2. § 1. pontja szerint személyes adat bármely meghatározott (azonosított vagy azonosítható) természetes személlyel (a továbbiakban: érintett) kapcsolatba hozható adat, az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés. A 6. pont meghatározása alapján adatkezelésnek minősül a fénykép-, hang-, vagy képfelvétel készítése, illetve nyilvánosságra hozatala.

Az Avtv. 3. § (1) bekezdése szerint személyes adat akkor kezelhető, ha ahhoz az érintett hozzájárul, vagy azt törvény elrendeli.

A fentiek alapján egy ember arca, képmása személyes adatnak, a fényképfelvétel nyilvánosságra hozatala pedig adatkezelésnek minősül, amihez – külön törvényi felhatalmazás hiányában – az érintett hozzájárulása szükséges.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 80 §.-a külön kiemeli a képmáshoz fűződő jog védelmét. Eszerint a személyhez fűződő jogok megsértését jelenti a más képmásával kapcsolatos bármiféle visszaélés. A képmás nyilvánosságra hozatalához az érintett személy hozzájárulása szükséges, ez alól azonban kivétel a nyilvános közszereplés.

A nyilvános eseményekről, rendezvényekről, táj- és utcarészletekről készült felvételek nyilvánosságra hozatala nem jogellenes, ha az ábrázolás módja nem egyéni, hanem a felvétel összhatásában örökíti meg a nyilvánosság előtt lezajlott eseményeket. Nyilvános eseményről szóló vagy nyilvános helyen készült képfelvétel készítése során tehát senkit sem lehet – megfelelő hozzájárulás nélkül – külön kiemelve, egyéniesítve bemutatni. Az ilyen bemutatásra lehetőség van azonban akkor, ha a felvétel olyan nyilvános közéleti eseményről készül, melyen képfelvétel készítése szokásos, amelyre tehát minden résztvevő alappal számíthatott.

A Ptk. 12/A. §-a szerint a korlátozottan cselekvőképes kiskorú – vagyis aki már betöltötte a 14. életévét – nyilatkozatainak érvényességéhez törvényes képviselőjének beleegyezése vagy utólagos jóváhagyása szükséges. A 12/C. § szerint a cselekvőképtelen kiskorú – tehát aki még nem töltötte be 14. életévét – jognyilatkozata semmis, nevében a törvényes képviselője jár el.

A fentiek alapján elmondható, hogy a kiskorúakról készített fényképeket szülői (törvényes képviselői) hozzájárulás nélkül (fiatalkorú esetén hozzájárulás vagy utólagos beleegyezés nélkül) nem lehet nyilvánosságra hozni az interneten, illetve újságban.

Abban az esetben, ha a nyilvánosságra hozatal nem az említett adatvédelmi követelményeknek megfelelően történik, jogellenes adatkezelés valósul meg és az érintettnek a következő jogérvényesítési lehetőségek állnak rendelkezésére.

Az Avtv. 27. § (1) bekezdése értelmében kérheti az adatvédelmi biztos vizsgálatát.

A vizsgálatot követően az Avtv. 17. §-a szerint Önnek lehetősége van, hogy jogainak megsértése miatt az adatkezelő ellen bírósághoz forduljon. A bíróság az ügyben soron kívül jár el.

Ön bírósághoz fordulhat személyhez fűződő jogának megsértése miatt is. Erre egyrészt lehetősége van a Ptk. 80. §-ában meghatározott képmással való visszaélés jogcímén, másrészt a jóhírnév

megsértésére hivatkozva. A bíróság előtt a Polgári Törvénykönyv (a továbbiakban: Ptk.) 84. §-a alapján a következő igényeket támaszthatja:

a) követelheti a jogsértés megtörténtének bírósági megállapítását;

b) követelheti a jogsértés abbahagyását és a jogsértő eltiltását a további jogsértéstől;

c) követelheti, hogy a jogsértő nyilatkozattal vagy más megfelelő módon adjon elégtételt, és hogy szükség esetén a jogsértő részéről vagy költségén az elégtételnek megfelelő nyilvánosságot biztosítsanak;

d) követelheti a sérelmes helyzet megszüntetését, a jogsértést megelőző állapot helyreállítását a jogsértő részéről vagy költségén, továbbá a jogsértéssel előállott dolog megsemmisítését, illetőleg jogsértő mivoltától megfosztását;

e) kártérítést követelhet a polgári jogi felelősség szabályai szerint.

A személyes adatok védelmével és a közérdekű adatok nyilvánosságával kapcsolatos kérdéseivel kérem a jövőben is forduljon hozzám bizalommal.

Budapest, 2007. február 28.

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila